

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 234.814 van 24 mei 2016
in de zaak A. 210.445/XIV-36.049**

In zake : Jan PEETERS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Geoffry Steenbergen
kantoor houdend te 3290 Diest
Schaffensestraat 28
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Justitie
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bernard Derveaux
kantoor houdend te 1000 Brussel
Verenigingstraat 28
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 14 oktober 2013, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de gemachtigde van de minister van Justitie van 12 augustus 2013 inzake verzoekers beroep tegen de beslissing van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant van 3 augustus 2012.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft een verslag opgesteld.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 november 2015.

Kamervoorzitter Geert Debersaques heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Floor Ketels, die *loco* advocaat Geoffry Steenbergen verschijnt voor verzoeker, en advocaat Bernard Derveaux, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Walter Van Noten heeft advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker dient in 2011 een aanvraag in tot het bekomen van vijf vergunningen tot het voorhanden hebben van vuurwapens. Op 22 november 2011 verklaart de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant deze aanvraag niet ontvankelijk.

3.2. Op 9 februari 2012 bekomt verzoeker een sportschutterslicentie. In die hoedanigheid laat hij vijftien vuurwapens registreren.

3.3. Op 3 augustus 2012 trekt de gouverneur van Vlaams-Brabant verzoekers vergunningen en het recht tot het voorhanden hebben van vuurwapens in.

3.4. Verzoekers beroep tegen deze beslissing wordt op 12 augustus 2013 door de minister van Justitie verworpen op de volgende gronden:

“1/ Wat betreft de volgende vuurwapens:

- een lang wapen met getrokken loop, merk Howa, kaliber .223 Rem, serienummer BXXXXX8;
- een lang wapen met gladde loop, merk Canna Cromata, kaliber 20, serienummer 3XXXX2;
- een lang wapen met getrokken loop, merk Howa, kaliber 308 Win, serienummer BXXXXX1;
- een geweer, merk Winchester, kaliber 12, serienummer 1XXXXXXXXX2;
- een lang wapen met getrokken loop, merk CZ, kaliber .22 LR, serienummer AXXXXX5; een lang wapen met getrokken loop, merk CZ, kaliber .222, serienummer AXXXX6;
- een lang wapen met getrokken loop, merk Winchester, kaliber .22 LR, serienummer FXXX0
- een lang wapen met getrokken loop, merk Falco, kaliber .410, serienummer 3XXX3;
- een lang wapen met getrokken loop, merk Manu Arm, kaliber 9mm Flobert, serienummer 4XXXX5;
- een pistool, merk Browning, kaliber .22 LR, serienummer 5XXXXXXXXX7;
- een lang wapen met getrokken loop, merk FN, kaliber .22 LR, serienummer 3XXXXX8;
- een lang wapen met getrokken loop, merk Remington, kaliber 243, serienummer GXXXXXX9;
- een lang wapen met getrokken loop, merk Marlin, kaliber 357 Mag, serienummer 9XXXXX4;
- een pistool, merk Smith & Wesson, kaliber .22 LR, serienummer UXXXXX3;
- een lang wapen met getrokken loop, merk Marlin, kaliber 30-30 Win, serienummer 0XXXXXX0.

Op 7 september 2012 meldt de gouverneur van Vlaams-Brabant aan de federale wapendienst dat u deze wapens op 20 augustus 2012 op model 9 heeft verkocht aan [I. V. D. R.].

Tijdens het mondelinge hoorrecht op 5 maart 2013 heeft u dit ook bevestigd.

Als u nieuwe wapens wenst te verwerven, moet u daarvoor vergunningen aanvragen bij de gouverneur.

De verkoop van deze wapens waarop de bestreden beslissing betrekking had, heeft een nader onderzoek van die beslissing wat die wapens betreft overbodig gemaakt.

U bent immers niet langer eigenaar van deze wapens en heeft bijgevolg geen belang meer bij een uitspraak omtrent het voorhanden hebben ervan.

Uw beroep is wat deze wapens betreft dan ook zonder voorwerp geworden.

2/ Wat betreft uw recht tot het voorhanden hebben van eventueel in de toekomst te verwerven vuurwapens

[...]

Uit uw dossier is gebleken dat er ernstige tegenindicaties bestaan omtrent het toestaan van wapenbezit in uw hoofd.

In 2006 werd vastgesteld dat u illegaal in het bezit was van een verweervuurwapen.

Uit de vaststellingen van de lokale politie blijkt tevens dat u uw wapens niet correct bewaart. Tijdens uw mondelinge hoorrecht op 5 maart 2013 stelt u dat dit

niet waar is, doch dat u steeds bereid bent om indien nodig bijkomende maatregelen te nemen.

Tijdens dit mondelinge hoorrecht wordt u gevraagd of uw echtgenote instemt met de aanwezigheid van vuurwapens in de woning. U antwoordde hierop dat uw echtgenote er niet naar vraagt en dat jullie elkaar best gewoon met rust laten. Uw raadsman wees er op dat het akkoord van uw echtgenote volgens de wapenwet niet nodig is voor bezit op basis van een sportschutterslicentie en model 9.

Het wapenbezit op basis van het statuut van sportschutter is echter een uitzondering op de principiële vergunningsplicht voorzien in de wapenwet en dient dan ook beperkend geïnterpreteerd te worden. Indien blijkt dat uw echtgenote niet akkoord is met vuurwapens in de woning dient hiermee hoe dan ook rekening te worden gehouden.

De wapenwet heeft een principieel verbod ingesteld op alle vuurwapens, met uitzondering van een gemotiveerde vergunning. De wapenvergunning (of de toelating tot het voorhanden hebben van vuurwapens) is dus de uitzondering. De wapenwet laat de overheid toe om preventieve maatregelen te nemen om problemen ten aanzien van de openbare orde te vermijden (cf. rechtspraak van de Raad van State [...]).

Opdat een vergunning of het recht tot het voorhanden hebben van een vuurwapen kan worden ingetrokken, is het niet vereist dat de openbare orde daadwerkelijk wordt verstoord. Het bestaan van feiten en gedragingen die doen vrezen dat het voorhanden hebben van het wapen de openbare orde kan verstoren en die genoegzaam vaststaan, is voldoende (cf. rechtspraak van de Raad van State [...]).

In uw verzoekschrift stelt u dat sportschieten een zeer dierbare hobby betreft waarmee u een uitlaatklep heeft gevonden ter compensatie van het feit dat u uw activiteiten als landbouwer sterk heeft moeten afbouwen wegens gezondheidsproblemen.

U beschikte over een sportschutterslicentie en bent lid van het Koninklijk Verbond der Belgische Schuttersverenigingen. Volgens een attest van 15 juli 2012 woonde u op regelmatige basis de schietoefeningen bij op de militaire schietstanden te Leopoldsburg van het Kamp Beverlo. U bent tevens sinds 2011 lid van de Winchester club, waar u regelmatig de schietsport beoefende. Uit uw sport-schuttersboekje blijkt inderdaad dat u frequent ging schieten.

Het individuele belang van het uitoefenen van een hobby kan evenwel niet opwegen tegen het algemeen belang van de openbare orde en veiligheid.

Er werd immers vastgesteld dat er ernstige en concrete redenen zijn die aantonen dat het voorhanden hebben van een vuurwapen een gevaar voor de openbare orde en veiligheid kan betekenen. Uw gedrag biedt niet de vereiste waarborgen waardoor u niet kan genieten van het noodzakelijke vertrouwen dat moet kunnen worden gesteld in een wapenbezitter.

Overeenkomstig de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, en meer in het bijzonder de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, dient elke overheidsbeslissing met individuele strekking zowel materieel als formeel gemotiveerd te worden. Artikel 3 van voornoemde wet bepaalt dat de motivering in de akte de juridische en feitelijke overwegingen moet vermelden die aan de grondslag liggen van de beslissing. Bovendien moeten de motieven die in de beslissing worden vermeld afdoende zijn.

Artikel 4 van dezelfde wet voorziet echter dat de motiveringsplicht niet van toepassing is indien de motivering van de handeling de openbare orde kan verstoren. Gelet op de vertrouwelijkheid van enkele stukken in uw dossier is het, met het oog op de handhaving van de openbare orde en veiligheid, aangewezen deze beslissing slechts summier te motiveren.

De minister van Justitie is van oordeel dat u, ter vrijwaring van de openbare orde en veiligheid, geen vuurwapens meer mag voorhanden hebben.

De gouverneur van Vlaams-Brabant heeft dan ook terecht beslist om uw vergunningen en uw recht tot het voorhanden hebben van vuurwapens in te trekken.

Zolang het gevaar voor de openbare orde in uwen hoofde bestaat, mag u geen vergunningsplichtige vuurwapens meer voorhanden hebben.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Nadere omschrijving van het voorwerp van het beroep

4. Verzoeker geeft in zijn verzoekschrift, onder het kopje “feiten en retroakten” zelf aan dat hij wat de relevante feiten en *retroacta* betreft, zich beperkt tot het onderdeel van de bestreden beslissing dat betrekking heeft “op de intrekking van het recht tot voorhanden hebben van vuurwapens in de toekomst”. Hij bevestigt dat hij de vijftien wapens, die het voorwerp hebben uitgemaakt van de beslissing van de gouverneur van 3 augustus 2012, in de loop van de beroepsprocedure bij de minister van Justitie, heeft verkocht, zodat de bestreden beslissing het beroep “op dat punt terecht zonder voorwerp heeft verklaard”.

5. De bestreden beslissing heeft een dubbel voorwerp. Enerzijds wordt onder het punt 1/ inzake de opgesomde wapens vastgesteld dat verzoeker geen belang meer heeft bij een uitspraak omtrent het voorhanden hebben van vijftien wapens, zodat het beroep wat deze wapens betreft dan ook zonder voorwerp is geworden. Anderzijds wordt onder het punt “2/wat betreft uw recht tot het voorhanden hebben van eventueel in de toekomst te verwerven vuurwapens”, besloten dat “zolang het gevaar voor de openbare orde in uwen hoofde bestaat”, verzoeker geen vergunningsplichtige vuurwapens meer voorhanden mag hebben.

Beide beslissingen zijn afsplitsbaar.

De Raad van State stelt vast dat verzoeker, zoals hij zelf erkent, geen belang heeft bij de vernietiging van de bestreden beslissing in zoverre ze betrekking heeft op het zonder voorwerp verklaren van het beroep wat de verkochte wapens betreft. Het voorliggende beroep tot nietigverklaring is aldus

beperkt tot het onderdeel van de bestreden beslissing waarbij wordt besloten dat verzoeker geen vergunningsplichtige vuurwapens meer mag voorhanden hebben zolang het gevaar voor de openbare orde in zijn hoofde bestaat.

V. Ontvankelijkheid van het beroep

Uiteenzetting van de exceptie

6. De verwerende partij voert in haar memorie van antwoord aan dat het verzoekschrift niet ontvankelijk is bij gebrek aan ontvankelijke middelen. Volgens haar bekritiseert verzoeker de bestreden beslissing doch duidt hij niet duidelijk aan welke rechtsregel werd geschonden en waarom hij die geschonden acht.

Volledigheidshalve bespreekt zij wel, “wat zij veronderstelt de middelen van verzoeker te kunnen zijn.”

Beoordeling

7. Het auditoraat stelt vast dat uit de uiteenzetting, zoals ze door de verwerende partij werd begrepen in de memorie van antwoord en in de memorie van wederantwoord door verzoeker werd toegelicht, valt af te leiden dat verzoeker in essentie de schending aanvoert van de materiële motiveringsplicht alsook van het redelijkheidsbeginsel, waarop het die grieven onderzoekt.

De in het auditoraatsverslag gemaakte vaststelling dat het verzoekschrift aldus een middel bevat, wordt door de verwerende partij niet meer tegengesproken in een laatste memorie, die zij immers niet indient.

8. De Raad van State ziet geen reden om het anders te zien dan het auditoraat en aldus, de redenering van het auditoraatsverslag bijvallend, verwerpt de Raad van State de exceptie.

VI. Onderzoek van de middelen

Ambtshalve middel

9. De bevoegdheid *ratione materiae* van de steller van de bestreden beslissing raakt de openbare orde, zodat de Raad van State dit desgevallend vermag op te werpen.

10. Deze bestreden beslissing is door de gemachtigde van de minister genomen in administratief beroep zoals dit is georganiseerd in artikel 30 van de wapenwet. Door de devolutieve werking van dit georganiseerd beroep verwerft de beroepsinstantie op grond van deze bepaling de beslissingsmacht over de zaak zelf, op dezelfde wijze als de gouverneur. Zij kan aldus op dezelfde wijze als de gouverneur het recht om een wapen voorhanden te hebben, beperken, schorsen of intrekken, indien blijkt dat dit voorhanden hebben de openbare orde kan verstoren.

Volgens artikel 11, § 3, 5°, van de wapenwet - dat op grond van de voormelde devolutieve werking van het administratief beroep ook geldt voor de gemachtigde van de minister - moet de persoon aan wie een wapenvergunning wordt verleend, voldoen aan de voorwaarde “niet het voorwerp zijn van een lopende schorsing en niet het voorwerp zijn geweest van een intrekking met nog actuele redenen van een vergunning tot het voorhanden hebben van of het dragen van een wapen”. Op grond van deze bepaling moet aldus, wanneer verzoeker een nieuwe aanvraag tot het verkrijgen van een wapenvergunning zou indienen, de gouverneur, of zoals te dezen de minister van Justitie of zijn gemachtigde, middels een individuele beoordeling nagaan of de redenen die tot de bestreden beslissing hebben geleid op dat ogenblik nog steeds actueel zijn. Deze bepaling staat er aan in de weg dat de gemachtigde van de minister op preventieve wijze beslist dat de rechtszoekende in de toekomst geen wapens meer zal mogen bezitten.

Te dezen betreft het voorwerp van de bestreden beslissing het verbod opgelegd aan verzoeker om “zolang het gevaar voor de openbare orde in [zijn] hoofde bestaat” vergunningsplichtige vuurwapens voorhanden te hebben. Dit doet bij de Raad van State de vraag rijzen of deze bestreden beslissing niet op preventieve wijze heeft beslist dat verzoeker in de toekomst geen dergelijke wapens meer zal mogen bezitten en zo ja, of de gemachtigde van de minister, in het licht van de hem op grond van artikel 30 van de wapenwet toegekende bevoegdheid, *ratione materiae* bevoegd is om een dergelijke preventieve beslissing te nemen.

Mocht blijken dat de bestreden beslissing geen dergelijk preventief verbod inhoudt, dan rijst in dit geval evenwel ambtshalve de vraag of de bestreden beslissing in dit geval enig rechtgevolg kan hebben en of derhalve deze in voorkomend geval een aanvechtbare administratieve rechtshandeling betreft, hetgeen de Raad van State desnoods vermag op te werpen.

11. Deze vraag naar de bevoegdheid van de steller van de bestreden beslissing en de aard van de bestreden beslissing werd niet onderzocht door het auditoraat. Aangezien dit een element betreft dat ertoe strekt de beslechting van het geschil te beïnvloeden en dit niet het voorwerp is geweest van een tegensprekelijk debat, houdt het recht op tegenspraak in dat de partijen hierover debat moeten kunnen voeren (zie *mutatis mutandis* EHRM 16 februari 2006, Prikyan en Angelova / Bulgarije, punt 42; EHRM 5 september 2013, Čepek / Tsjechische Republiek, punt 45).

Daarom is er aanleiding tot het bevelen van een aanvullend onderzoek wat de bevoegdheid *ratione materiae* van de gemachtigde van de minister betreft tot het nemen van de bestreden beslissing, alsook desgevallend wat het aanvechtbaar karakter ervan betreft.

BESLISSING

1. Het debat wordt heropend.

2. Het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt gelast met het aanvullend onderzoek.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vierentwintig mei tweeduizend zestien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Kaat Leus,	staatsraad,
bijgestaan door	
Johan Pas,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Johan Pas

Geert Debersaques